ARCHIEF COLLEGIALE O.L.V. KERK AARSCHOT

EDICT

Van de Keyserinne ende Koninginne van den 22. December 1755., waer by verboden is aen Haere Majesteyts Ondersaeten, Coursen van Philosophie te doen in de vremde Landen, sonder eene speciaele Permissie.

MARIA THERESIA by der gratie Godts, Rooms-Keyserinne, Coninginne van Duytslandt, van Hongarien, van Bohemen, van Dalmatien, van Croatien, van Esclavonien, &c. Aerts-Hertoginne van Oostenryck, Hertoginne van Bourgogne, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milanen, van Stirien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parma ende Plaisance, van Wirtemberg, van hoogh ende leegh Silesien, &c. Princesse van Suabe ende van Transilvanie; Marck-gra-

Generaelyck uijtgesonden den 16e febr. 1756.

vinne van 't H. Rooms-Ryck, van Bourgau, van Moravie, van hoogh ende leegh Lusatie; Gravinne van Habspourg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrete, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Landt-gravinne van Alsatien; Vrouwe van de Marche van Sclavonien, van Port Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreynen ende van Bar; Groote Hertoginne van Toscanen. De Princen onse Voorsaeten, aendachtig aen alle 't gene dat de Studien ende Geleertheden in de Provintien der Nederlanden cost bevoorderen, hebben daer niet alleenelijck de publiecke Scholen ingestelt, welckers vermaerdheydt desselfs lof uytkundight, maer sy hebben oock op groote penen verboden aen hunne Ondersaeten, van de Kinderen te senden studeren in vremde Landen. Het Edict van den Koning PHILIPPUS den II. van den 4. Meert 1569. verhaelt de redenen eender soo wyse gesteltheydt ende die soo over-een-comende is met het waerachtigh Welwesen van den Staet. Schoon, dat die gesteltheydt t'allen tyde ende door alle wel meynende Borgers, als seer belangbaer heeft moeten aengesien worden, nochtans vernemen Wy, dat sommige van onse Ondersaeten, meestendeel door aensoeckingen aengetrocken, alnoch vertrecken uyt de Landen van onse gehoorsaemheydt, om hunne Studien van Philosophie elders te doen, het welck, boven het nadeel daer uyt volgende aen onse Universiteyt van Loven, eene onnuttige uytdraegingе van geldt veroorsaeckt, ende in des jonckheydts geest indruckingen can baeren, soo strydig tegen onsen Dienst als tegen het gemeyn Best van het Landt. Die overdenkingen, by gevoeght aen de hervatte Vertoogingen Ons gedaen, ter dier oorsaecke, door die van de Faculteyt der Konsten van Loven, alleen gemachtight tot het geven van publiecke Coursen van Philosophie in onse Provintien der Nederlanden, hebben Ons doen oordeelen, dat het noodtsaeckelijck was, van diergelijcke misbruycken te stutten; waer toe Wy ons des te liever begeven, dat Wy altydt aen de Universiteyt van Loven nieuwe teeckens van onse goedtgewilligheydt geerne betoonen. TOT DIEN, gehoort hebbende het Rapport van onsen seer-lieven ende getrouwen Patricius de *Neny*, Ridder, Raedt van onsen Raeden Supremen ende van Staet, Tresorier Generael van de Financien, onsen Conincklijcken Commissaris tot de

saecken van de Universiteyt van Loven, hebben Wy, by advies van onsen Raede geordonneert in Brabant, ende ter Deliberatie van Onsen seer-lieven ende seer-beminden Schoon-Broeder ende Cosyn, CAREL ALEXANDER Hertogh van Lorreynen ende van Baar, onsen Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael van de Nederlanden, geordonneert ende gestatueert, ordonneren ende statueren de volgende punten ende artikelen.

EERSTEN ARTIKEL.

Wy verbieden aen alle ende een iegelijcke onse Ondersaeten, van wat ouderdom, staet ofte conditie sy zyn, van Coursen van Philosophie elders te gaen doen, 't zy publieckelijck ofte in 't geheym, als in onse Universiteyt van Loven, ofte in andere Universiteyten staende onder onse gehoorsaemheydt, sonder eenen speciaelen ende schriftelijcken oorlof, van Ons, ofte van onsen Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael van de Nederlanden, op pene, tegen de overtreders, van eene amende van twee duysent guldens, ende van verclaert te worden onbequaem om oynt eenige Digniteydt, Officie ofte Beneficie te besitten, 't zy Geestelijcke ofte Wereldlijcke, ofte om de Professie van Medecyn te bedienen.

I I.

De Digniteyten, Officien ofte Beneficien, 't zy Geestelijcke ofte Wereldlijcke, die aen iemant, in cas wesende van Ons tegenwoordigh Edict te hebben overtreden, moghten zyn vergeven geweest, sullen t'allen tyde verwervelijck zyn, niettegenstaende de prescriptie, ofte alle andere exceptie die men daer tegens souden connen opponeren.

I I I.

In de gevallen van Minderjaerigheydt, sullen de penen ten eersten artikel gestatueert stadtgrypen solidairelijck tegens de Maeghen, Vooghden ofte andere persoonen aen wie den last der Kinderen vertrouwt is, ende boven dien sullen sy moeten verantwoorden van alle schaeden ende intressen ontrent de selve Kinderen.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen onse seer-lieve ende getrouwe die Cancelier ende Luyden van onsen Raede van Brabant, ende aen alle andere onse Rechteren, Officieren ende Ondersaeten die dit aengaen sal, dat sy dese onse tegenwoordige Ordonnantie observeren ende onderhouden, ende exactelijck doen observeren ende onderhouden, sonder eenige gunste, ooghluyckinge ofte dissimulatie: WANT HET ONS ALSOO GELIEFT. Des t'oirconden, hebben Wy onsen Grooten Segel hier aen doen hangen. Gegeven in onse Stadt van Brussel den 22. December in't jaer ons Heere 1755., ende van onse Rycken het sesthiende. Was geparapheert, *Schoc. vt.* onder stont, *By de Keyserinne ende Coninginne in Haeren Raede*, was geteeckent, *J. F. de Vos*, ende den Grooten Segel van Haere Majesteyt, daer aen hangende met dobbelen steerte van parkement gedruckt in rooden wasse.

TOT BRUSSEL,
By GEORGIUS FRICX, Drucker van Haere Keyserlijcke ende Coninglijcke Majesteyt. 1755.